

Overzicht risico- en beschermende factoren voor seksueel riskant gedrag van jongeren van 12-23 jaar

Voor de onderstreepte factoren is sterk wetenschappelijk bewijs.

Risicofactoren	Beschermende factoren
Persoonlijke factoren	
<u>Weinig of onjuiste kennis (over bijvoorbeeld het lichaam, voortplanting, relatievorming, weerbaarheid, anticonceptie)</u>	<u>Voldoende en betrouwbare kennis (over bijvoorbeeld het lichaam, voortplanting, relatievorming, weerbaarheid, anticonceptie)</u>
<u>Beperkte onderhandelingsvaardigheden en communicatieve vaardigheden</u>	<u>Voldoende onderhandelingsvaardigheden en communicatieve vaardigheden</u>
<u>Lage risicoperceptie</u>	Risico's kunnen inschatten en gevolgen van eigen handelen kunnen overzien
Weinig zelfvertrouwen (lage inschatting zelf-effectiviteit)	<u>Voldoende zelfvertrouwen en weerbaarheid</u>
<u>Vroege leeftijd eerste seksuele ervaring</u>	
<u>Lichamelijke beperking, (licht) verstandelijke beperking, chronische ziekte</u>	
<u>Lhbtqia+</u>	
Laag opleidingsniveau	
Beperkt toekomstperspectief	Verbondenheid met school en werk, toekomstplannen
Beperkte impulscontrole	Goede impulsregulatie dan wel zelfbeheersing
Negatieve opvattingen over anticonceptie- en condoomgebruik	
	Nadelen van zwangerschap, soa en jong ouderschap inzien
Traditionele gendernormen	
	Permissieve opvattingen over seksualiteit
Omgevingsfactoren	
<i>Gezin</i>	
Kindermishandeling	<u>Warm gezinsklimaat, met openheid, affectie en steun</u>
	Ouders bespreken seksualiteit en relaties, wensen en grenzen, soa's, zwangerschap en anticonceptie met kind
Armoede, geweld en drugsgebruik in gezin	
Moeder of zus/broer krijgt kind voor 20e levensjaar	
	Opgroeien met beide biologische ouders
Verstoorde relatie met ouders	
	Veilige gehechtheid

Risicofactoren	Beschermende factoren
Traditionele en negatieve opvattingen over homoseksualiteit, abortus, anticonceptie en seksualiteit voor het huwelijk	
<i>Vrienden en relatie</i>	
Oudere partner (relatie)	
	<u>Gelijkwaardige en respectvolle partner</u>
Sociale druk	
Negatieve opvattingen over anticonceptiegebruik door leeftijdsgenoten	Leeftijdsgenoten met een positieve houding naar beschermingsgedrag
<i>Alcohol</i>	
Alcoholgebruik	
Maatschappelijke factoren	
<i>Cultuur</i>	
Traditionele gendernormen in gezin en omgeving	
<i>Media</i>	
Aggressieve porno kijken, met de illusie dat het slachtoffer de seks lekker vindt	
	Mediabeelden niet realistisch of relevant vinden
<i>Maatschappij</i>	
Homonegativiteit/homodiscriminatie en discriminatie rond (trans)gendervariaties	Open maatschappelijk klimaat, positieve attitude naar homoseksualiteit en seksuele diversiteit